

TAVAS'TA BASIN HAYATI (1967-2012)

PRESS LIFE IN TAVAS (1967-2012)

Ercan HAYTOĞLU*

Özet

Tavas'ta yayınlanan ilk gazete 1967'de "Tavas" gazetesi olmuştur. Basında hareketlenme 1970'de "Tavas Haber", 1975'de "Tavas Barış", "Tavas Vatandaş" ve "Yeni Tavas" gazetelerinin yayınlanmasıyla kendisini göstermiştir. 1989'da "Pamukkale" ve "Tavas Albayrak", 1996'da "Kızılcabölük", 1998'de "Yarangüme" gazeteleri yayınlanmıştır. Tavas'ta gazeteler 2000 yılına kadar tipo baskı ve el dizgisi olarak yayınlanmışlardır. 2000'li yılların başından itibaren ofset baskıya geçilmiş ve siyah-beyaz başlayan ofset baskı zamanla kısmen renklenmiştir. Yayınlanan gazeteler halkın Tavas ile ilgili her türlü haber, bilgi ve düşünceden haberdar olmalarını sağlama görevini yerine getirmişlerdir. Tavas'ta gazete dışında dergiler ve bülten yayınlanmış, ayrıca etkili şekilde internet gazeteciliği yapılmıştır. Tavas'ta 11 gazete, 3 dergi, 1 bülten ve 7 internet gazetesi yayınlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tavas, Yarangüme, Denizli, Tavas gazeteleri, Tavas basını.

Abstract

It was the "Tavas" newspaper which was published in Tavas for the first time. The publication of newspapers, which were "Tavas News" in 1970, "Tavas Peace" in 1975, "Tavas Citizen" and "New Tavas" in 1975, demonstrates the increase in the activities of press. Other newspapers, published in Tavas, were Pamukkale" and "Tavas Albayrak" in 1989, "Kızılcabölük" in 1996 "Yarangüme" in 1998. The Newspapers in Tavas were published with letterpress printing and typesetting until 2000. At the beginning of 2000s offset publication has prevailed. In the process of time, offset publication, which started as black and white, became somewhat colorful. The publication of newspaper did the duty of making people aware of all kinds of news, information and thought regarding Tavas. Apart from newspapers, journals and a bulletin were published in Tavas. Moreover, online journalism was performed. There have been 11 newspapers, 3 journals, 1 bulletin and 7 online newspapers in Tavas.

Key Words: Tavas, Yarangüme, Denizli, Newspapers of Tavas, Tavas Press.

A.GİRİŞ

İnsan haber alma ihtiyacı duyan bir varlıktır. Köyünden, kentinden, ülkesinden ve dünyadan daima haber almak istemiştir. Haber alma bir hak olarak en somut şekliyle temel insan hakları içerisinde yer alır. Bu hak anayasalarda haberleşme özgürlüğü şeklinde karşılık bulmuştur. Haberleşme bir özgürlük alanı olarak basın özgürlüğü ile özdeşleşmiştir. İnsanın haber alma halkalarının ilkinin öncelikle yaşadığı çevre oluşturur. Yaşadığı çevre ise eğitim gördüğü, iş yaptığı, dinlendiği, mutlu ve mutsuz olduğu her şeyin cereyan ettiği yerdir. Öyleyse bu yere ait haberlerin en doğru, en hızlı alınacağı tek basın yerel basındır.

* Doç. Dr., Pamukkale Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, Kınıklı Yerleşkesi DENİZLİ, ehayt@pau.edu.tr.

Basının tek görevinin haber vermek olduğu söylenemez. Genel ve yerel basın temelde haber verme özelliğine sahip olsa da, hayatın her alanıyla ilgili bilgi paylaşımına zemin oluşturur. Genel basın gibi yerel basın da halkın demokratik gelişimi, düşünce oluşumu ve sorunlar hakkında bilgilendirme ve duyarlılık oluşmasına katkı yapması açısından önemli bir yere sahiptir¹. Yerel basın, aynı zamanda yerel sorunları sağlıklı bir biçimde yöresinin sesi olarak duyurma ve sosyal, ekonomik, siyasal ve kültürel gelişmeleri yöre halkı ile paylaşarak, bilinçlendirme görevini yerine getirir². İlan ve reklamlar genel ve yerel basının yaşamasında özel bir yere sahiptir. Genellikle gazeteler maliyet fiyatlarının altında satıldıkları için, satıştan elde edilen gelir ile yaşayamayacaklarından resmi ilanlar gazetelerin maddi kaynaklarından en önemli ayağını oluşturur.³ Yerel basın, “*Kimilerine göre makaslama, ya da masa başı haberlerle, resmi ilan için yayınlanan, sayfalarında pek önemli bir şey bulunmayan, çevrede yankı uyandırmak amacıyla yapılan baskı çalışmaları*” olarak görülse de, “*Kimilerine göre ise, Anadolu Basını ve mensupları, kişisel çıkarlar yerine, ülke ve ulus çıkarlarını ilk planda tutarak, kendi aralarında örnek olmuş, olmaya devam eden gazeteler ve gazetecilerden meydana*”⁴ gelir.

Yerelde yayınlanan gazete ve dergiler genel olarak küçük boyutlu, düşünce yazısı az daha çok ilanlara yer veren yayınlar olmuştur. Yerel gazeteler içinde buldukları ağır ekonomik şartları çoğu zaman aşamamışlardır. Çoğu yerel gazete sahipleri yayınladıkları gazetenin hem imtiyaz sahibi, hem de yazı işleri müdürü ve başyazarı olmuştur. Hatta bazen dizgici ve baskıcısı olarak görev yapmışlardır. Bununla kalmayıp gazetelerinin ilan işlerinden gelir giderine varıncaya kadar tüm işlerini bizzat kendileri takip etmek zorunda kalmışlardır⁵. İktidarlar ise yerel basın üzerinde baskı kurmaktan, özellikle resmi ilanlar ile yaşayan bu gazetelerin ilanlarını, kâğıtlarını, mürekkeplerini kesmekten, iki de bir basımevini denetleyerek mali açıdan baskılamaktan ve gerek görürler ise yüksek cezalar yazmaktan uzak durmamışlardır⁶.

Yerel basın diğer basından ayrılmayacağına göre; geniş kitlelerin toplumsal hayata katılmalarını, haber almalarını, siyasal gelişmeleri izlemelerini sağlayarak kamuoyu oluşturma işlevini yerine getirmişlerdir⁷. Yerel basın bir taraftan halkın gözü kulağı ve sesi olurken, diğer taraftan ortaya koyduğu çalışmalar ile genel basına da kaynaklık yapmıştır.

Yerel basın kuruluşu sayısının gereğinden fazla olması, reklam ve ilan gelirlerinin bölünmesi ile yerel basını güçlendirecek kaynaklar daralmış ise de yerel basın kuruluşlarının azalması hiçbir zaman çözüm olarak görülmemiştir. Yerel basın kuruluşlarında ki azalmanın, tekelleşmeden başka bir sonuç getirmeyeceği düşünülmüştür.

¹ Ercan Haytoğlu, *Denizli Basın Tarihi (1909-2009)*, Pamukkale Üniversitesi Yayınları, Denizli 2010, s.19.

² Atilla Girgin, *Türkiye’deki Yerel Basının Gelişmesi*, Türkiye Gazetecilik Cemiyeti Yayınları:50, İstanbul 1997, s.39.

³ Atilla Girgin, *Türk Basın Tarihi’nde Yerel Gazetecilik*, İnkılap Kitapevi, İstanbul 2001, s.133.

⁴ Girgin, *Türkiye’deki Yerel Basının Gelişmesi*, s.39.

⁵ Özer Turay, “Gazetemiz ve Anadolu Gazeteleri”, *Ses*, 1 Ağustos 1960, Sayı:2537.

⁶ Özer Turay, “Gazetemiz ve Anadolu Gazeteleri”, *Ses*, 1 Ağustos 1960, Sayı:2537.

⁷ Uygur Kocabaşoğlu, “2000’lere Doğru Türk Basını!”, *Kebikeç*, Yıl:1, Sayı:2, 1995, s.93.

B. TAVAS'TA YEREL BASININ DOĞUŞU VE GELİŞİMİ

Tavas basını, 1967'den itibaren genel basın dışında kabul edilen "yerel basın", "mahalli basın", "Anadolu basını" veya "taşra basını" olarak nitelendirilen basının bir parçası olarak varlığını sürdürmeye çalışmıştır. Tavas'ta yayınlanan ilk gazete "Tavas" gazetesi olmuştur. Yayınlanan bazı gazeteler yayımlandıktan kısa süre sonra kapanırken, diğer taraftan yeni gazetelerin yayın hayatına başladıkları görülmüştür. Tavas'ta basın hayatı, 1975'den itibaren Tavas Barış, Tavas Vatandaş ve Yeni Tavas gazetelerinin yayın hayatına başlamaları ile hareketlenmiştir.

1967'de Erol Özbal, Denizli'nin Acıpayam, Çal, Çivril, Sarayköy, Tavas ve Buldan ilçelerinde adı geçen ilçelerin adlarını taşıyan gazeteler yayınlamıştır. Bu gazetelerin yayınlanması ilçelerde basın alanında ilk hareketlenmeyi sağlamıştır⁸. 1970'de Tavas Haber, 1975'te Tavas Barış, Tavas Vatandaş ve Yeni Tavas gazeteleri yayınlanmaya başlamıştır. 1985'e geldiğinde Ali Osman Baybars'ın imtiyaz s de Denizli ilinde yayınlanan on dört gazeteden sadece ikisi Tavas'ta yayın hayatında yer edinebilmiştir.⁹ 1993'te Denizli ilinde yayınlanan gazete sayısı on iki gazeteye inerken¹⁰ Tavas Barış ve Tavas Albayrak gazeteleri yayın hayatlarını devam ettirmişlerdir.

1996'da Denizli ilinde dokuz gazete yayınlarken, Tavas Barış ve Tavas Albayrak gazeteleri yayın hayatlarını devam ettirmişlerdir. Gazeteler bu yıllarda ofset baskıya geçemeyip tipo baskı ve el dizgisi olarak yayın hayatlarını sürdürmüşlerdir. 1997'de Denizli merkezinde Denizli, Hizmet, Meydan, Ticaret ve Ekonomi, Denizli Şehir ve Doğu gazeteleri yayınlanırken, ilçelerde Acıpayam Postası, Çalgücü, Çivril 30 Ağustos, Serinhisar'ın Sesi ile Tavas Barış ve Tavas Albayrak gazetelerinin yayınlanmasına devam edilmiştir¹¹. Tavas'ta 2000'li yılların başı ofset baskıya geçilmesi açısından bir dönüm noktası oluşturmuştur. Tavas gazeteleri, adım adım tipo baskı el dizgisi, entertip ve bilgisayarlı dizgi ofset baskı olmak üzere gelişimini sürdürmüştür. Siyah beyaz başlayan ofset baskı zamanla kısmi olarak renklenmiştir.

Gazeteler Tavas'ta matbaa sahipleri tarafından yayınlanmıştır. Tavas gazeteleri Tavaslıların yaşadıkları kent ile ilgili her türlü haber, bilgi ve düşünceden haberdar olmalarını sağlama görevini yerine getirmişlerdir. Gazetelerde kaymakamlık ile belediye kaynaklı haberler, polis ve jandarmaya yansıyan trafik kazaları, hırsızlık, nadir de olsa gasp, cinayet haberleri yer almıştır. Bunların yanında siyaset, ekonomi, ticaret ve bunlar dışında toplumu ilgilendiren konularda köşe yazıları, şiir, sağlık, bulmaca köşeleri ile hikâyelere yer verilmiştir. Gazetecilerin peşini çalışma güçlükleri ve ekonomik sıkıntılar bırakmaz iken gazetelerinde düzenli köşe yazarları bulma konusunda da sıkıntılar yaşamışlardır.

⁸ Bu gazeteler Erol Özbal tarafından yayınlanan gazeteler olmalıdır. *Denizli İl Yıllığı 1967*, s.197.

⁹ T.C. Başbakanlık Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü "Anadolu Basını 1992", Kurtuluş Ofset Basımevi, Ankara 1992, s.75-77.

¹⁰ T.C. Başbakanlık Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü "Anadolu Basını 1993", Özlem Matbaacılık, Ankara 1993, s.78-80.

¹¹ Haluk Besen, *Türkiye'de Gazetecilik Gazeteler, Gazeteciler*, İnkılap Kitapevi, İstanbul 1997, s.49.

C. TAVAS'TA TEMSİLCİ BULUNDURAN GAZETE VE DERGİLER

Tavas, Denizli için özel bir öneme sahip olduğundan birçok gazete ile bir dergi Tavas'ta temsilci bulundurmıştır. Temsilciler, gazete ile ilgili işlerin Tavas'ta takip edilmesi, haber ve yazıların gazetelere ve dergilere ulaştırmaları amacıyla görev yapmışlardır. Denizli'de 1973'te yayın hayatına başlayan İlk Haber gazetesi 1976'da Tavas'ta ilk irtibat bürosu oluşturan gazete olmuştur¹². 1976'da kurulan Hizmet gazetesi, ilçelerde faaliyet gösterecek ilk hizmet bürosunu Tavas'ta Hükümet Caddesi üzerinde Av. Halil Oranca'nın bürosunda açmıştır¹³. 1978'de Hizmet gazetesi Tavas bürosunda Necati Bilal¹⁴, onun gazeteden ayrılması ile de 1985'te Kadir Anaç görev yapmıştır¹⁵. Bir yıl sonra Hizmet gazetesi Tavas temsilciliği görevini Hüseyin Karadeniz üstlenmiştir¹⁶. Denizli Doğu gazetesi Tavas temsilciliğini Necdet Canlı¹⁷, Denizli Demokrat gazetesi Tavas temsilciliğini A. Selattin Türkmen¹⁸, Denizli Şehir¹⁹, Denizli Yeni Haber²⁰ ve Horoz gazetelerinin Tavas temsilciliğini Hasan Basun²¹, Kulvar gazetesi Tavas temsilciliğini İlyas Altındağ²², haftalık siyasi haber dergisi olan City Post'un Tavas temsilciliğini ise Necip Hatipoğlu yapmıştır²³.

D. TAVAS'TA YAYINLANAN GAZETELER

1. Tavas (1967)

"Tavas" gazetesinin imtiyaz sahipliğini Erol Özbal, yazı işleri müdürlüğünü Hakkı Maro yapmıştır. Gazete Tavas, Muğla Şosesi, No:125 adresinden yönetilmiştir. Anadolu Matbaası da basılan ve satış fiyatı 10 kuruş olan gazete Pazartesi ve Perşembe günleri yayınlanmıştır²⁴.

10 Nisan 1967 tarihli nüshasından 27 Nisan 1967 Perşembe nüshasına kadar Tavas ile ilgili haberler yer alan gazetede, bu nüshadan itibaren gazetenin ismi "Tavas" olmasına rağmen Tavas ile ilgili haberlere yer verilmemiştir. 2 sayfa halinde yayınlanan gazetenin ilk sayfasında Türkiye geneli ile ilgili her konuda haber yer alır iken, gazetede Tavas'a ait haberlere birkaç istisna dışında yer verilmemiştir. Ekonomi, ticaret ve siyaset konulu haberlere yer verilen gazetenin 2. sayfasında altın fiyatları, birinci sayfanın devamını oluşturan haber ve reklamlar yer almıştır²⁵. Gazetede haberlere ait olmayan fotoğraf ve fotoğraf altı yazılar

¹² Haytoğlu, *Denizli Basın Tarihi*, s.103.

¹³ *Hizmet*, 24 Temmuz 1976, Sayı:62.

¹⁴ *Hizmet*, 16 Eylül 1978, Sayı:695.

¹⁵ M. Kemal Sağlam, "Sizlerle Birlikte Tekrar 10 Senelere", *Hizmet*, 16 Mayıs 1985, Sayı:2630.

¹⁶ *Hizmet*, 2 Ocak 1986, Sayı:2818.

¹⁷ *Doğu*, 13-20 Haziran 2009, Sayı:458.

¹⁸ Haytoğlu, *Denizli Basın Tarihi*, s.161.

¹⁹ *Denizli Şehir*, 18 Eylül 1993, Sayı:609, *Denizli Şehir*, 24 Aralık 1993, Sayı:692.

²⁰ *Denizli Yeni Haber*, 18 Mart 1994, Sayı:46, *Denizli Yeni Haber*, 1 Haziran 1994, Sayı:107.

²¹ *Horoz*, 6 Kasım 2008, Sayı:1511.

²² *Kulvar*, 1-7 Ekim 2003, Sayı:60, *Kulvar*, 15-21 Ekim 2003, Sayı:62.

²³ Haytoğlu, *Denizli Basın Tarihi*, s.465.

²⁴ *Tavas*, 10 Nisan 1967, Sayı:1.

²⁵ Tavas, 10 Nisan 1967, Bkz. *Tavas*, 10 Nisan 1967 - 27 Nisan 1967.

kullanılması dikkat çekmiştir. Bu uygulama bizde sayfa doldurmak amacıyla yapıldığı izlenimi oluşturmuştur.

2.Tavas Haber (1970)

“Tavas Haber” gazetesinin imtiyaz sahipliğini A. İmreoğlu, yazı işleri müdürlüğünü Av. Mehmet Gözlükaya yapmıştır. Gazete yayın hayatına 27 Ocak 1970 Salı günü başlamıştır. Salı ve Cuma günleri olmak üzere haftada iki kez yayınlanan gazete, Tavas, Hükümet Meydanı adresinden yönetilmiştir. Gazete ismi altındaki ilk kuşakta “*Salı ve Cuma Günleri Çıkar TAVAS ve Çevresinin gazetesidir*”, onun bir altında ise Hz. Ebu Bekir’in “*İyi yaparsam muavenet edin, fena yaparsam mukavemet edin*” sözüne yer verilmiştir²⁶.

İlk sayısında “Tavas Haber” imzalı “*Niçin Çıkıyoruz?*” başlıklı yazıda, gazetenin Tavas’ın sesini duyurmak amacıyla yayınlandığı vurgulanmıştır. Gazetede yer alan diğer “Çıkarken” yazısında ise;

*“Esasen adamı, malı, mahsulü, oğası (ovası), yıllarca yurda tanıtmış Tavası,
Anadolu’da çalınıp oynanır Yarengüme zeybek havası,
Meşhurdur buğday böreği, baklavası çerezi ünlüdür çakırı,
Karanfil kokar leblebi Tavası,
Verimlidir Tavas ovası emsalsizdir tütünü yağı, yağurdu kundurası,
Hilesiz çalışır aranır marangozu, yapı ustası,
Kızılca bölükten çıkar dokumaların en alası,
Bir orman denizidir Eskeresi kara yaylası
Sıcaktır, merttir insanı sağlamdır havası.*

Biz böyle biliriz herkesi anlamak istiyoruz Tavası”²⁷ denilmiştir.

Yıllık abone ücreti 15 lira, günlük satış fiyatı 25 kuruş olan gazete Tavas ve çevresi ile ilgili haberlere yer vermiştir.²⁸ Gazete, kaymakamlık, belediye, tarım, ticaret, eğitim, iklim ve asayiş haberlerinden oluşmuştur. Gazetede, çok az da olsa Denizli ili, diğer ilçeler ve yurttan dünyadan haberlere yer verilmiştir. Gazetede “*Dirgen*” adlı yazarı belli olmayan bir köşe yer almıştır. Gazetenin 2. sayfasında birinci sayfanın devamı olan yazılar, bir kısım küçük bağımsız haberler ve çok az da olsa reklamlar yer bulmuştur. Düzenli olarak köşe yazarı bulunmayan gazetede zaman zaman misafir kalemler de yazılar yazmışlardır²⁹.

Tavas Haber gazetesinin siyasi açıdan Adalet Partisi (A.P.) çizgisinde olduğu görülmüştür. Gazetenin 21 Nisan 1970 nüshasında gazete isminin sol köşesinde A.P.’nin amblemine yer verilmesi bunun en somut göstergesi olmuştur. Bu amblemin altına “*Adalet Mülkün Temelidir*” vecizesi yerleştirilmiştir. Gazetenin

²⁶ *Tavas Haber*, 27 Ocak 1970, Sayı:1.

²⁷ “*Niçin Çıkıyoruz?*”, *Tavas Haber*, 27 Ocak 1970, Sayı:1.

²⁸ *Tavas Haber*, 27 Ocak 1970, Sayı:1.

²⁹ Bkz. *Tavas Haber*, 27 Ocak 1970, Yıl:1, Sayı:1- *Tavas Haber*, 21 Nisan 1970, Yıl:1, Sayı:24.

yıllık abone ücreti daha sonra 15 TL'den 20 TL'ye yükseltilmiştir. Gazetenin yayınlanmasından fiilen sorumlu olarak Mustafa Yatağan ismine yer verilmiştir³⁰.

3. Tavas Barış (1975)

Gazetenin imtiyaz sahipliğini Ali Osman Baybars, kuruluşta yazı işleri müdürlüğünü M. Hayri Pulcu yapmıştır. 1975 yılı sonunda "*Tavas Barış*" isimli gazete için müracaatta bulunulmuştur³¹. Gazete hakkında bilgilerimiz 1980'den itibaren artmıştır.

Gazetenin ilk sayısı 7 Ekim 1975'te yayınlanmıştır. Gazete isminin altında "*Bağımsız Siyasi gazete*", ismin sol tarafında "*Halkın Gazetesi Barış*" ve sağ köşede ise "*Emek En Yüce Değerdir*" ibarelerine yer verilmiştir. Gazete iki sayfa yayınlanmıştır. Haftada iki gün Salı ve Cuma günleri yayınlanan gazete, Tavas Barış Matbaasında³² ayak pedallı matbaa makinesinde basılmıştır³³. Tavas Barış gazetesi yazı işleri müdürlüğünden M. Hayri Pulcu'nun ayrılması ile yerine İbrahim Yağtu getirilmiştir³⁴.

Gazetenin ilk sayfasında ilçe ile ilgili haberler başta olmak üzere, Denizli'den vilayet, belediye, tarım, ticaret, iklim haberleri verilmiştir. Gazetenin arka sayfası ise ilan, reklam ve lüzumlu telefon bilgilerinden oluşmuştur³⁵.

Barış gazetesi yazı işleri müdürlüğünden İbrahim Yağtu'nun ayrılmasından sonra müdürlüğe Hüseyin Sarıgöz getirilmiştir³⁶. 1981'de gazete Tavas, Hükümet Caddesi, Hava Kurumu Binası, No:19 adresinden yönetilmiştir³⁷. Hüseyin Sarıgöz'ün yazı işleri müdürlüğünden ayrılmasıyla da yerine Hasan Hüseyin Erçıkçı getirilmiştir³⁸.

9 Aralık 1983 tarihli beyannameden yazı işleri müdürünün Abdülkadir Orhan Uslu olduğu, gazetenin Salı ve Cuma günleri yayınlanmaya devam ettiği anlaşılmıştır. 250 tiraj ile 1985'de haftada iki gün yayınlanmaya devam eden gazetenin dizgisinin elle, baskısının motorlu pedal ile yapılmasına devam edilmiştir. Fiilen iki kişi çalıştığı gazete yayın hayatına Hükümet Caddesi, No:31 adresinden devam etmiştir³⁹.

³⁰ *Tavas Haber*, 21 Nisan 1970, Sayı:24.

³¹ Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 10.11.1975 tarih ve I. Şube 1110 sayılı yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 8-1.

³² *Tavas Barış*, 21 Kasım 1980, Sayı:512.

³³ Bu bilgi 1970 Tavas doğumlu Ali Osman oğlu Yılmaz Baybars'tan alınmıştır. (Görüşme tarihi:27.04.2012)

³⁴ Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 21.01.1981 tarih ve I. Şube 90 sayılı yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 8-1, *Tavas Barış*, 21 Kasım 1980, Sayı:512.

³⁵ Bkz. *Tavas Barış*, 21 Kasım 1980, Yıl 6, Sayı 512 - *Tavas Barış*, 30 Aralık 1980, Yıl: 6, Sayı 523.

³⁶ Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 29.05.1981 tarih ve I. Şube 752 sayılı yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 8-1.

³⁷ Tavas Emniyet Komiserliği'nin Valilik Makamına yazdığı 20.02.1981 tarih ve 30 sayılı yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 8-1.

³⁸ Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 11.03.1982 tarih ve I. Şube 347 sayılı yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 8-1.

³⁹ T.C. Başbakanlık Basın -Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, *Anadolu Basını 1985*, s.126.

1990'da imtiyaz sahibi ve yazı işleri müdürü değişmeyen ve on beş günde bir yayınlanan gazetenin tirajı 1200'e yükselmiştir. Gazetenin dizgisinin elle yapılmasına devam edilirken, baskıda değişiklik yapılarak tipo baskıya geçilmiştir. Gazetenin çalışan sayısında bir değişiklik olmamış ve yine iki kişi ile işler yürütülmüştür⁴⁰. 1992'de haftalık yayınlanan gazetenin tirajı 400'e düşmüştür. Gazetenin çalışan sayısı üç kişiye çıkmış, ancak dizgi ve baskı özelliğinde hiçbir değişiklik olmamıştır⁴¹. 1993'te çalışan sayısı üç kişiden dört kişiye yükselmiştir⁴². 1993'ten itibaren gazetenin yazı işleri müdürlüğüne Yılmaz Baybars getirilmiştir. 1994-1996 yılları arasında Yılmaz Baybars'ın askerlik yapmak üzere görevinden ayrılmasıyla bu sürede gazetenin yazı işleri müdürlüğünü yeniden eczacı Abdulkadir Orhan Uslu üstlenmiştir⁴³.

Tavas ilçesi Hükümet Caddesi, No:37/B adresinden yönetilmeye başlanan gazete, haftada bir Salı günleri yayınlanmaya başlanmıştır. "Tavas Barış" isimli gazetenin sorumlu yazı işleri müdürlüğüne yeniden Yılmaz Baybars getirilmiştir⁴⁴. Haber sıkıntısı yaşamayan, resmi ilanlar ile ayakta kalmaya çalışan gazete⁴⁵ 2000 yılına kadar elle dizgi ve tipo baskı olarak yayın hayatını sürdürmüştür. 2000 yılında ofset baskıya geçilmiş, sayfa sayısı artırılarak, 6 sayfa 3 yaprak olarak yayınlanmaya başlanmıştır. Tavas Barış gazetesinde yazı işleri müdürü olarak Emin Çom ve Enver Şahbal da görev yapmışlardır. Ali Osman Baybars, Kadir Uslu ve Bünyamin Sicimli gazetede köşe yazısı yazarken, Bünyamin Sicimli aynı zamanda gazetenin muhabirliği görevini de sürdürmüştür. Gazetenin tirajı 1000'e kadar yükselmiştir⁴⁶. Tavas merkez, kasabalar ve köylere ait haberlere yer verilen gazetenin imtiyaz sahipliğini Ali Osman Baybars, yazı işleri müdürlüğünü Yılmaz Baybars, sayfa editörlüğünü Serkan Göker, hukuk müşavirliğini Av. Mehmet Baki Sicimli yapmaktadır⁴⁷. Muhabir olarak Serkan Göker ve Yıldız Ekşim muhabir olarak görev yapmaktadır. Gazetede Bünyamin Sicimli'nin köşe yazıları yayınlanmaktadır⁴⁸. Gazete 1 TL satış fiyatına sahiptir⁴⁹. Tavas'ta yayınlanan basılı tek gazete olan Tavas Barış Gazetesi, tavasbaris.com, tavasbaris.net ve tavastv.com internet adresinden elektronik gazete olarak da yayın hayatını devam ettirmektedir⁵⁰.

4. Tavas Vatandaş (1975)

"Tavas Vatandaş" gazetesinin imtiyaz sahipliğini Mustafa Ali Civelek, yazı işleri müdürlüğünü Ahmet Geren yapmıştır. Gazetenin ilk nüshası 2 Temmuz

⁴⁰ T.C. Başbakanlık, Basın - Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, "Anadolu Basını 1990", s.65.

⁴¹ T.C. Başbakanlık, Basın - Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, "Anadolu Basını 1992", s.77.

⁴² T.C. Başbakanlık, Basın - Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, "Anadolu Basını 1993", s.80.

⁴³ Bu bilgi 1970 Tavas doğumlu Ali Osman oğlu Yılmaz Baybars'tan alınmıştır. (Görüşme tarihi:27.04.2012)

⁴⁴ Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün ...05.1996 tarih ve B.05.1.EGM.4.20.00.12.2.-96) sayılı yazısı. Beyanname 02.04.1996 tarihlidir. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 8-1.

⁴⁵ Bu bilgi 1970 Tavas doğumlu Ali Osman oğlu Yılmaz Baybars'tan alınmıştır. (Görüşme tarihi:27.04.2012)

⁴⁶ Kaptan, "Denizli'nin Halk Kültürü Ürünler", *Denizli*, 3 Ocak 2001, Sayı:15471.

⁴⁷ *Tavas Barış*, 24 Nisan 2012, Sayı:2946.

⁴⁸ Bu bilgi 1970 Tavas doğumlu Ali Osman oğlu Yılmaz Baybars'tan alınmıştır. (Görüşme tarihi:27.04.2012), Gazetenin Fahri muhabirliğini Hüseyin Baybars yapmaktadır. *Tavas Barış*, 24 Nisan 2012, Sayı:2946.

⁴⁹ *Tavas Barış*, 24 Nisan 2012, Sayı:2946.

⁵⁰ Bu bilgi 1970 Tavas doğumlu Ali Osman oğlu Yılmaz Baybars'tan alınmıştır. (Görüşme tarihi:27.04.2012)

1976'da yayınlanmıştır. Gazete Tavas, Hastane Caddesi, No:16 adresinden yönetilmiştir⁵¹. Gazetenin ismi altında “*Bağımsız Milliyetçi Aktüel Gazete*” ibaresi yer almıştır. Gazete iki sayfa ve haftada bir gün Salı günleri yayınlanmıştır. Gazetenin dizgisi ve baskısı Albayrak Matbaası tarafından gerçekleştirilmiştir⁵². Bir şiir köşesi de bulunan gazetede Tavas ve çevresi, Kızılcaölük ile ilgili eğitim, tarım ve ticaret ağırlıklı haberler yanında zaman zaman yurt ve dünya genelinden haberler de yer almıştır⁵³.

1985'te gazetenin imtiyaz sahibi değişmez iken, yazı işleri müdürlüğünü Sıtkı İnamlık yapmaya başlamıştır. Haftada iki gün yayınlanan gazetenin tirajı 500 olmuştur. Gazetenin dizgisi makine, baskısı tipo baskı yapılmıştır. Fiilen 4 kişi çalışan⁵⁴ gazete 4 sayfa yayınlanmıştır. Halil Oranca'nın da yazı işleri müdürlüğü yaptığı gazetede Hasan Basun, Seyit Ali Aslan ve Kadir Anaç köşe yazıları yazmıştır. Gazetede köşe yazısı yazan isimler aynı zamanda gazetenin muhabiri olarak görev yapmışlardır. Gazetenin tirajı daha sonra 800'e yükselmiştir⁵⁵.

5. Yeni Tavas (1975)

Yeni Tavas ismi ile bir gazete yayınlanmış ise de gazete ile ilgili hiçbir bilgiye ulaşılamamıştır.

6. Pamukkale (1989)

Gazetenin imtiyaz sahipliğini Hüseyin Baybars, yazı işleri müdürlüğünü ise Meftune Barlas yapmıştır. Gazete Tavas, Hükümet Caddesi, No:37 adresinden yönetilmiştir. Gazetede Yılmaz Baybars ile muhabir olarak Zeki Kalli ve M. Atilla Doğan görev almışlardır. Haftalık olarak yayınlanan gazetenin ilk sayısı 8 Mart 1989'da yayınlanmıştır. Gazetenin belirlenen yıllık abone ücreti 30.000 TL olarak gazete üzerinde yer alırken, bir nüshasının satış fiyatına gazete üzerinde yer verilmemiştir. Gazete başlangıçta Çarşamba günleri yayınlanmıştır. Gazetenin baskısı Barış Matbaası tarafından yapılmıştır⁵⁶. “*Pamukkale*” isminin altında “*Bağımsız Siyasi Gazete*” ibaresi yer almıştır. Gazete Salı ve Perşembe günleri yayınlanmaya başlanmış ve 48.5 x 32 cm ebatlarında 4 sayfa olarak yayınlanmıştır⁵⁷.

Hüseyin Baybars gazetenin “Başlarken” başlığı altında yayın politikası ile ilgili olarak, “*Doğru haber vereceğiz. Tarafsız haber vereceğiz. Çabuk haber vereceğiz, Geniş haber vereceğiz. Haber verirken kamu ve kuruluşlara taraf olmayacağız*” ve “*...Kavgacı değil barışçuyuz. Tutucu değil ilericiyiz. Her şeyden önce laikiz. Ulusumuzun onurunu koruyacağız...*” ifadelerine yer vermiştir.

⁵¹ Tavas Emniyet Komiserliği'nin Valilik Makamına yazdığı 20.02.1981 tarih ve 30 sayılı yazı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 8-1. Şükrü Tekin Kaptan gazetenin kuruluş tarihi olarak 1975'i vermiştir. Bu bilgi muhtemelen yanlıştır. Kaptan, “Denizli'nin Halk Kültürü Ürünleri”, *Denizli*, 4 Ocak 2001.

⁵² *Tavas Vatandaş*, 25 Kasım 1980, Sayı:348.

⁵³ Bkz. *Tavas Vatandaş*, 25 Kasım 1980, Yıl 5, Sayı:348 – *Tavas Vatandaş*, 30 Aralık 1980, Yıl 5, Sayı:353.

⁵⁴ T.C. Başbakanlık Basın -Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, *Anadolu Basını 1985*, s.126.

⁵⁵ Kaptan, “Denizli'nin Halk Kültürü Ürünleri”, *Denizli* 4 Ocak 2001, Sayı:15472.

⁵⁶ *Pamukkale*, 8 Mart 1989, Sayı:1.

⁵⁷ *Pamukkale*, 8 Mart 1989, Sayı:1, *Pamukkale*, 1 Ocak 1990, Sayı:84.

Köşe yazısı bulunmayan gazete içerisinde Tavas ve Denizli ile ilgili siyasi, ekonomik, kültürel, ticari, trafik, sağlık, eğitim haberleri ile az da olsa yurttan haberlere yer verilmiştir. Resmi ilanlar gazete içerisinde büyük ölçüde yer kaplamıştır⁵⁸. 1990'a gelindiğinde ise 1989'da yayınlanmaya başlanan Tavas Barış gazetesi imtiyaz sahibi Ali Osman Baybars'ın oğlu olan Hüseyin Baybars'ın imtiyaz sahipliğinde Pamukkale gazetesi haftalık olarak yayınlanmaya devam edilmiştir⁵⁹.

1989-1990 yıllarında Pamukkale ve Tavas Barış gazetelerinin Tavas Barış matbaasında ki dizisinde entertip dizgi makinesi kullanılmıştır⁶⁰. 1990'da gazetenin imtiyaz sahibi ve yazı işleri müdürü değişmeden gazetenin yayınlanmasına devam edilmiştir. Haftada iki gün yayınlanan gazetenin tirajı 600 olmuştur. Gazetenin dizgisi makede yapılırken, baskısı tipo baskı olarak gerçekleştirilmiştir⁶¹. Gazetede fiilen üç kişi görev yapmıştır⁶². 1990'da ailenin aldığı bir karar ile Pamukkale gazetesinin yayın hayatı sona ermiştir⁶³.

7. Tavas Albayrak (1989)

"Tavas Albayrak Gazetesi"nin imtiyaz sahipliğini Mustafa Ali Civelek, yazı işleri müdürlüğünü Ahmet Balliel yapmıştır. Haftada iki gün Salı ve Cuma günleri yayınlanan gazete Tavas, Hastane Caddesi, No:16 adresinden yönetilmiştir. Baskı ve dizgisi Albayrak Matbaası tarafından gerçekleştirilmiştir. Yıllık abone ücreti 30.000 TL olan gazetenin günlük satış fiyatı 200 lira olarak belirlenmiştir⁶⁴. Gazetenin ilk sayısı 17 Ocak 1989 Salı günü⁶⁵ 4 sayfa olarak yayınlanmıştır⁶⁶. Gazete isminin sağ tarafında Mustafa Kemal Atatürk'ün resmine ve Atatürk'ün "*Basın milletin müşterek sesidir*" vecizesine yer verilmiştir.

Gazetenin ilk sayısında "*Başlarken*" yazısında, Tavas'ta uzun süredir bir yerel gazete yayınlanmaması⁶⁷, ilçenin siyasal, kültürel ve güncel haberlerini topluma iletememekten duydukları rahatsızlık nedeniyle gazete yayınlandığına dikkat çekilmiştir. Ayrıca, gazete yayınlama düşüncelerinin, dört ay öncesinde gerçekleştirilmesi planlandığı halde SEKA Kağıt Fabrikasının greve gitmesi ve

⁵⁸ Pamukkale, 8 Mart 1989, Sayı:1, Bkz. Pamukkale, 8 Mart 1989, Yıl:1, Sayı:1 – Pamukkale, 25 Eylül 1990, Yıl:2, Sayı:151.

⁵⁹ Hüseyin Baybars 2006 yılından itibaren Doğan Haber Ajansı Tavas muhabirliğini sürdürmektedir. Bu bilgi 1970 Tavas doğumlu Ali Osman oğlu Yılmaz Baybars'tan alınmıştır. (Görüşme tarihi:27.04.2012)

⁶⁰ Bu bilgi 1970 Tavas doğumlu Ali Osman oğlu Yılmaz Baybars'tan alınmıştır. (Görüşme tarihi:27.04.2012)

⁶¹ T.C. Başbakanlık, Basın - Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, "*Anadolu Basını 1990*", s.65, Kaptan, "*Denizli'nin Halk Kültürü Ürünleri*", *Denizli*, 2 Ocak 2001, Sayı:15470.

⁶² T.C. Başbakanlık, Basın - Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, "*Anadolu Basını 1990*", s.65.

⁶³ Bu bilgi 1970 Tavas doğumlu Ali Osman oğlu Yılmaz Baybars'tan alınmıştır. (Görüşme tarihi:27.04.2012)

⁶⁴ *Tavas Albayrak*, 17 Ocak 1989, Sayı:1, Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 30 Ocak 1989 tarih ve Güvenlik Şubesi Basın-Yayın Bürosu 313 sayılı yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 9-A. "*Albayrak Matbaasının adresi Hastane Caddesi No:16*"dır. T.C. Başbakanlık, Basın - Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, "*Anadolu Basını 1990*", s.65.

⁶⁵ *Tavas Albayrak*, 17 Ocak 1989, Sayı:1, *Hizmet*, 19 Ocak 1989, Sayı:3801, Şükrü Tekin Kaptan gazetesinin kuruluş tarihini 1975 olarak vermiştir. Ancak bu bilgiyi doğrulayan bir başka bilgiye ulaşılamamıştır. Kaptan, "*Denizli'nin Halk Kültürü Ürünleri*", *Denizli*, 2 Ocak 2001, Sayı:15470.

⁶⁶ *Tavas Albayrak*, 17 Ocak 1989, Sayı:1.

⁶⁷ Yılmaz Baybars; "*Tavas Barış gazetesi için 1975 yılından günümüze kadar kesintisiz yayınlanmıştır*" bilgisini vermiştir. Ancak verilen bilgi ile yukarıdaki bilgi çelişmektedir.

gazete kağıdı fiyatlarının çok yükselmesinin gazete yayınlamaktan vazgeçme aşamasına kendilerini getirmesine rağmen, "...gazetecilik aşkımızın sevgimiz(in) ağır basması, ilçemize olan sevgimiz sorumluluğumuz..." nedeniyle aceleye gelse de gazete yayınladıkları belirtilmiştir⁶⁸.

4 sayfa yayınlanmaya devam eden gazetede, Türkiye genelinden haberlere yer verilmekle birlikte, ağırlıklı olarak Tavas ilçesi ile ilgili haberler, şiir ve fıkrâ köşeleri, lüzumlu telefonlar, televizyon haberleri, spor ve sağlık konuları yer almıştır. Hasan Basun'un "Günün Yazısı" dışında düzenli olarak devam eden bir köşe yazısı olmamıştır. Günün yazısı köşesinde Aysel Akarsu arada sırada yazı yazmıştır. Gazete Salı ve Cuma günleri olmak üzere haftada iki gün yayınlanmıştır. Gazetenin 2. ve 3. sayfalarında yoğun olarak reklamlara yer verilmiştir⁶⁹. Gazetenin 1990'lı yıllara ait nüshalarında Süleyman Canlı'nın yazıları yer almıştır.

Gazetede yayınlanan "Günün Yazısı" köşesinde bir kısım haberlerin ve köşe yazılarının bazı kişilerde sıkıntı yarattığına dikkat çekilmiştir. Rahatsızlık duyan kişilerin gazeteyi tarafsız olmamakla suçlaması nedeniyle bu köşe yazısı kaleme alınmıştır. Bu yazıda, tarafsız olmaya özel bir özen gösterildiği, gazetede yazı yazarların tarafsız kişiler tarafından takdirle karşılandığı, haberlerin araştırılarak yazıldığı belirtilmiştir. Ancak, yerel gazetede yazı yazmanın büyük zorlukları olduğu, haber niteliğindeki bir olayı duyurduklarında bundan birilerinin rahatsızlık duyduğuna temas edilerek, asıl itiraz edenlerin kendilerini rahatsız ettiği paylaşılmıştır⁷⁰.

Gazetenin yıllık abone ücreti 40.000 TL'ye yükseltilmiştir. Gazetenin sayfa düzeninin yapılması ile Mehmet Civelek görevlendirilirken, bu arada gazetenin yayın kurulu da oluşturulmuştur. Gazetenin yayın kurulunda Hasan Basun, Muhip Temiz, fikir yazarı Aysel Akarsu ve muhabir Fahrettin Elçin yer almıştır. Gazetenin günlük satış fiyatı da 300 TL'ye yükseltilmiştir⁷¹. 1990'da imtiyaz sahibi ve yazı işleri müdüründe değişiklik olmadan yayınlanmasına devam eden gazete 1500 tiraja sahip olmuştur. Dizgisi elle ve baskısı tipo baskı olarak yapılan gazetede toplam üç kişi görev yapmıştır⁷². Tavas ilçesi Tavas Albayrak gazetesi yazı işleri müdürlüğü görevi yapan Ahmet Ballıel'in görevinden ayrılması ile yerine Süleyman Eser Özgün getirilmiştir⁷³.

1992'de imtiyaz sahibi değişmeyen ve haftada iki gün yayınlanan gazetenin tirajı 350'ye düşmüştür. Gazetenin dizgi baskı ve çalışan sayısında 1990'a göre herhangi bir değişiklik olmamıştır⁷⁴. 1993'de çalışan sayısı üç kişiden dört kişiye

⁶⁸ "Çıkarken", *Tavas Albayrak*, 17 Ocak 1989, Sayı:1.

⁶⁹ Bkz. *Tavas Albayrak*, 17 Ocak 1989, Yıl:1, Sayı:1 – *Tavas Albayrak*, 28 Aralık 1990, Yıl:2, Sayı:199.

⁷⁰ "Tarafsız Olabilmek" *Tavas Albayrak*, 16 Haziran 1989, Sayı:43. (Yazıyı yazarın fotoğrafı yer almasına rağmen ismine yer verilmediği görülmüştür)

⁷¹ *Tavas Albayrak*, 5 Ocak 1990, Sayı:200.

⁷² T.C. Başbakanlık, Basın - Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, "Anadolu Basını 1990", s.65.

⁷³ Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 22 Kasım 1991 tarih ve Güvenlik Şubesi Basın-Yayın Bürosu 4011 sayılı Basın - Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğüne yazılan yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 9-A.

⁷⁴ T.C. Başbakanlık, Basın- Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, "Anadolu Basını 1992",s.77.

çıkıştır. Gazetenin dizgisi de makine ile yapılmaya başlanmıştır⁷⁵. Tavas ilçesi Samanlık Mahallesi, Hastane Caddesi, No:162'den yönetilen Tavas Albayrak gazetesinin yayın hayatı, imtiyaz sahibi Mustafa Ali Civelek tarafından verilen 31 Ekim 2000 tarihli dilekçe ile⁷⁶ son bulmuştur⁷⁷.

8. Kızılcaölük (1996)

Kızılcaöklükler Yardımlaşma ve Çevre Güzelleştirme Derneği'nin yayın organı olarak ayda bir yayınlanmış olan Kızılcaölük gazetesi için ilk müracaat 14 Şubat 1996'da Ertan Gürgün tarafından yapılmıştır. Kızılcaölük adlı gazetenin imtiyaz sahipliğini Ertan Gürgün, yazı işleri müdürlüğünü Mehmet Fevzi Yeniçeri, genel yayın müdürlüğünü ise Abdülkadir Uslu yapmıştır. Gazete, Yücebağ Mahallesi, Atatürk Bulvarı, 837 Sokak, No:5, Kat 2/4 adresinden yönetilmiştir⁷⁸. Kızılcaölük gazetesinin ilk sayısı 12 sayfa renkli yayınlanmıştır. Gazetede, dernek faaliyetleri ve çeşitli konularda yazılara yer verilmiştir.

Gazetenin sekizinci sayısında Ertan Gürgün, A. Kadir Uslu, Ahmet Aktaş, Muharrem Ök, Ali Gökoğlan, Oğuz Cinbiş, Sema İ. Kırboz, Hakkı Uslu, Korkmaz Aydın, Mehmet Gülek, Ömer Demirkıran, Salih Aysel, Eşref Doğu, Mustafa Çapur, Cemile Tıraş, Şükrü Tekin Kaptan, Hasalettin Deligöz, Burhan Topal, Özlem Dalkıran ve Taner Akçakaya'nın yazıları yayınlanmıştır⁷⁹. İmtiyaz sahipliğini yapan Ertan Gürgün'ün görevinden ayrılması ile yerine Mustafa Kemal Boyacıoğlu getirilmiştir⁸⁰. Gazete başvuru yapan Kızılcaöklükçülere ücretsiz olarak gönderilmiştir⁸¹.

9. Yarengüme (1998)

İmtiyaz sahipliğini "*Tavas Gönüllüleri Yarengüme'yi Yaşatma ve Yardımlaşma Derneği*" adına Hilmi Danışman, yazı işleri müdürlüğünü ise İsmail Taşkiran yapmıştır. Tavas İlçesi'nde faaliyet gösteren dernek tarafından ayda bir "*Yarengüme*" isimli gazeteyi yayınlama kararı alınmıştır⁸².

Yarengüme gazetesinin yayınlanmasının amacı, derneğin faaliyetlerinin tanıtılması, Tavas çevresinin kültürel ve folklorik etkinliklerinin yurt içinde ve dışında yaşayan ilçe halkından kamu çalışanlarına, işçilerden, iş adamlarına ulaşmasını

⁷⁵ T.C. Başbakanlık, Basın - Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, "*Anadolu Basını 1993*", s.80.

⁷⁶ Tavas İlçesi Emniyet Amirliğinin 31.10.2000 tarih ve B.05.1.EGM.4.20.74.71(131/2000) sayılı yazısı. İmtiyaz sahibi Mustafa Ali Civelek'in Tavas Kaymakamlığı'na yazdığı 31.10.2000 tarihli yazısında, "*haftada iki gün çıkan gazetemi 1994 yılından bu yana çıkartamıyorum. Bundan sonra da çıkartamayacağımdan*" ifadesi yer almıştır. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 9-A.

⁷⁷ Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 18.10.2000 tarih ve B.05.1.EGM.4.20.00.12.2.(-2000) sayılı yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 9-A.

⁷⁸ Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 12.04.1996 tarih ve B.05.1.EGM.4.20.00.12.2.(-96) sayılı yazısı. Beyanname 15.03.1996'da verilmiştir. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 1-J.

⁷⁹ *Hizmet*, 14 Aralık 1996, Sayı:6219.

⁸⁰ Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 09.01.2001 tarih ve B.05.1.EGM.4.20.00.12.2.(-2001) sayılı yazısı. Beyanname 01.10.2000 tarihlidir. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 1-J.

⁸¹ *Hizmet*, 14 Aralık 1996, Sayı:6219.

⁸² Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 23.03.1999 tarih ve B.05.1.EGM.4.20.00.12.2.(-99) sayılı yazısı. Beyanname 04.01.2000 tarihlidir. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 8-1.

sağlamak olmuştur⁸³. Bu amaçlar Yarengüme gazetesinin ilk sayısında “Tavas Gönüllüleri” imzalı “Başlarken” köşesinde; “Yarengüme’yi yaşatma çalışmalarına başladığımızdan ve sonraki faaliyetlerimizde en büyük amacımız bir yazılı basın organına sahip olmaktır. “YARENGÜME” gazetesini çıkarmaya başlamakla ilk adımı atmanın gurur ve mutluluğunu yaşıyoruz. Artık “Yarengüme” hakkındaki her şey konuşulup unutulmayacak, gazetemiz yazıları ile bir belge niteliği kazanacaktır” denildikten sonra “Gazetemiz, tüm Yarengümelilerin birbirleri ile iletişimini sağlamada önemli rol oynayacaktır” ifadelerine⁸⁴ yer verilmiştir.

Gazetenin ismi altında “Tavas Gönüllüleri Gazetesi” ibaresi yer almıştır⁸⁵. Gazetenin genel yayın koordinatörlüğünü Saffet İnamlık, genel yayın yönetmenliğini Emin B. Tarakçı, hukuk danışmanlığını H. Hüseyin Tarakçı yapmıştır. Gazetenin dizgi, montaj ve baskı işlemleri ise Albayrak Ofset tarafından gerçekleştirilmiştir⁸⁶. Gazetenin 1. sayısı 3 yaprak 6 sayfa yayınlanırken 2. sayısı 4 yaprak 8 sayfa yayınlanmıştır⁸⁷. Gazetenin ilk sayısında Kaymakam Ekrem Ballı, Belediye başkanı Ramazan Köylü, Dr.Hürriyet Akın, Tavas Müftüsü Mehmet Arslan, Saffet İnamlık, Prof.Dr. Mehmet Kocabatmaz, Ömer Şayan, Dr.Hürriyet Akın ve “Manzara” köşesinde Emin Bariner’in⁸⁸, 2. sayıda ise Av.İlkay Bayraktar, Tavas İlçe Milli Eğitim Müdürü Ömer Şimşek, Mehmet Kamil Tarakçı ile Prof.Dr. Mehmet Kocabatmaz, Tavas Müftüsü Mehmet Arslan, Ömer Şayan ve “Manzara” köşesinde Emin Bariner’in yazıları yayınlanmıştır⁸⁹.

3. sayıda diğer yazarlara ilaveten Şükrü Takım, Hasan Erçelebi ve Hüseyin Omsak’ın birbirinden farklı konularda yazılar yazmışlardır. 18 Nisan 1999 Genel ve Yerel Seçimleri ile ilgili Tavas – Kızılcabölük’e ait birçok habere ve aday listelerine yer verilmiştir⁹⁰. 6. sayıda yeni olarak Tavas B. Güngör Anadolu Lisesi öğrencisi Bahtiyar Kolçir, Osman Keçelioğlu, Bekir Cibişoğlu, Hüdaverdi Otaklı, Seval Ercan, İlçe Nüfus Müdürü Mehmet İlçi, Ziraat teknisyeni Bayram Çetinkaya ve dernek başkanı Hüseyin Takım’ın yazıları yayınlanmıştır⁹¹. Tavas ve Kızılcabölükle ilgili birçok haberin yer aldığı gazeteye⁹² Şükrü Takım haber desteği de sağlamıştır⁹³.

Yarengüme gazetesi imtiyaz sahipliğinden Hilmi Danışman’ın ayrılması nedeniyle yerine Hüseyin Takım’ın geldiği görülmüştür⁹⁴. Yazı işleri müdürlüğü görevinde İsmail Taşkıran devam etmiş, genel yayın yönetmenliğini Emin B.

⁸³ Tavas Gönüllüleri Yarengüme’yi Yaşatma ve Yardımlaşma Derneği Yönetim Kurulu’nun 30.08.1998 tarih ve 10 sayılı kararı. Bu kararda 8 sayfalık gazete veya dergi çıkarılması yönünde bir karar alınmıştır.

⁸⁴ Yarengüme, Ocak 1999, Yıl:1, Sayı:1.

⁸⁵ Yarengüme, Ocak 1999, Yıl:1, Sayı:1.

⁸⁶ Yarengüme, Mart 1999, Yıl:1, Sayı:3, s.3.

⁸⁷ Yarengüme, Ocak 1999, Yıl:1, Sayı:1, Yarengüme, Şubat 1999, Yıl:1, Sayı:2.

⁸⁸ Yarengüme, Ocak 1999, Yıl:1, Sayı:1.

⁸⁹ Yarengüme, Şubat 1999, Yıl:1, Sayı:2.

⁹⁰ Yarengüme, Mart 1999.

⁹¹ Yarengüme, Haziran 1999, Yıl:1, Sayı:6.

⁹² Ocak, Şubat, Nisan Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül ve Kasım sayıları Şükrü Takım arşivinde bulunmaktadır.

⁹³ Yarengüme, Eylül 1999.

⁹⁴ Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü’nün 29.02.2000 tarih ve B.05.1.EGM.4.20.00.12.2.2000 sayılı yazısı. Beyanname 04.01.2000 tarihinde verilmiştir. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 8-1. Yarengüme, Kasım 1999, Sayı:11’den gazetede yönetim değişikliğinin yapıldığı anlaşılmaktadır.

Tarakçı, Hukuk danışmanlığını Av. Hüseyin Tarakçı yapmıştır. Gazetenin dizgi, mizanpaj, montaj ve baskı işlemlerinin Albayrak Ofset tarafından yapılmasına devam edilmiştir. Derginin 11. sayısında Yalçın Kirkbunar, Ömer Şayan, Süleyman İnan, Hüdaverdi Otaklı ve Bekri Cibişoğlu'na ait yazılar yer almıştır. *“Güncelleme, Güzelleme, Derleme”* köşesinde Ahmet Dedeler yazmıştır⁹⁵. Yarengüme adlı gazetenin yayınına 5 Ağustos 2003 itibarıyla ara verilmiştir⁹⁶.

10. Tavas Haber (2008)

İmtiyaz sahipliğini ve yazı işleri müdürlüğünü Şengül Sönmez'in yaptığı haftalık gazete Değirmenönü Mahallesi, Lise Caddesi, No:44 adresinden yönetilmiştir⁹⁷. Gazetenin yayın hayatı çok kısa olmuştur⁹⁸.

11. Ekin (2012)

Sait Kalaycıoğlu İlköğretim Okulu tarafından 2012 Ocak ayından itibaren yayınlanmaya başlamış olan aylık gazetedir. 20 x 30 cm ebatlarında 8 sayfa yayınlanan derginin imtiyaz sahipliğini Tavas Sait Kalaycıoğlu İlköğretim Okulu adına Müdür Halil Şüyün, yazı işleri müdürlüğünü Müdür yardımcısı M.Ali Demirtaş, genel koordinatörlüğünü Türkçe öğretmeni Muhammet Kahraman, dizgi-tasarım editörlüğünü bilişim teknolojileri öğretmeni Mehmet Kurun yapmıştır. Her ay yayınlanan ücretsiz okul gazetesinin yayın kurulunda Arzu Koçer, Beyza Nur Endes, Rumeysa Darıviranlı, Tuğçe Çakal, Fatma Esra Işımlık yer almıştır. Gazete Samanlık Mahallesi, Karakol Caddesi Tavas/Denizli adresinden yayınlanmıştır.

Mehmet Ali Demirtaş *“Başlarken –Başarılı Olmak”* başlıklı yazısında; *“Başarılı olmak için bir yerden başlamak gerekir. Başlamadan başarılı olunmaz ve başarılmaz. Eğitim ve öğretimde başarılı olmak ekip işidir, dedik ve bizde okulumuzda öğrencilerimizin sesini duyurmak için gazete çıkarmaya başladık”* sözlerine yer vermiştir. Gazetenin ilk sayısında *“Hedef en iyi olmak”* sloganına yer verilerek, Okul müdürü Halil Şüyün'ün yazısı yer almıştır. Gazete okulun tarihçesi, ziyaret, söyleşi, okul faaliyetleri ile ilgili haberler, köşe yazıları ve şiirlerden oluşmuştur. Şubat 2012'de yayınlanan ikinci sayıda daha çok söyleşi, köşe yazısı, öğrenci şiirleri ve diğer yazılara yer verilmiştir. Mart 2012'de 3. sayısı yayınlanmış olan dergi birinci ve ikinci sayıdaki özellikleri muhafaza ederek yayınlanmıştır. Gazete yayın hayatını sürdürmektedir.

⁹⁵ Yarengüme, Kasım 1999, Sayı:11.

⁹⁶ Tavas Gönüllüleri Yarengüme'yi Yaşatma ve Yardımlaşma Derneği Yönetim Kurulu'nun 05.08.2003 tarih ve 2 sayılı kararı. Yönetim Kurulu kararında *“..30.04.2000 tarihinde yayınına ara verilen gazetenin...”* ifadesi yer almıştır. Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 8-1.

⁹⁷ 14.10.2008 tarihli Alındı Belgesi, Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı, Basın Savcılığı, 2008/169-24.

⁹⁸ Bu bilgi 1961 Tavas doğumlu Mehmet oğlu Şükrü Takım'dan alınmıştır. (Görüşme Tarihi:26.04.2012)

E. TAVAS'TA YAYINLANAN DERGİLER

1. Şelale (1989)

Tavas İmam Hatip Lisesinin yayın organı Şelale'nin ilk sayısı 12 Nisan 1989'da yayınlanmıştır. İmtiyaz sahipliğini Tavas İmam Hatip Lisesi Müdürlüğü adına Okul müdürü Sami Kelci, yazı işleri müdürlüğünü Müdür yardımcısı Hüseyin Çoban yapmıştır. Yazı inceleme kurulunda Rifat Okay, Nesrin Okay, Bünyamin Ünnek, Ö. Faruk Köse, Nafiz Çağdaş ve Veli Acar görev almışlardır⁹⁹.

2. Kızılcabölük Dergisi (1999)

Kızılcabölüklüler Vakfı Kültür ve Çevre Dergisi¹⁰⁰, Süleyman Üzelce tarafından üç ayda bir yayınlanmıştır. Zübeyde Hanım Caddesi, Z. H. Apartmanı No:90'dan yönetilmiştir. Vakıf tarafından derginin yayınlanmasına özel bir önem verilmiştir. Vakıf yönetiminde dönem dönem görev alanlar derginin yaşaması için çaba sarfetmişlerdir. 1999'da Kızılcabölük Vakfı Dergisinin imtiyaz sahipliğini Hasan Erçelebi, yazı işleri müdürlüğünü Muharrem Ök yapmıştır. Kızılcabölüklüler Vakfı (Kızılcabölüklüler Koruma ve Dayanışma Kültür ve Çevre Eğitim Vakfı)'nın ayda bir yayınlanan dergisi, Yücebağ Mahallesi, 837 Sokak, No:5, Kat 2/4 adresinden yönetilmiştir¹⁰¹.

Derginin kapağında "Kızılcabölük" isminin altında "Kızılcabölüklüler Vakfı Kültür ve Çevre Dergisi" ibaresi yer almıştır. 27 x 20 cm ebatlarında 29 sayfa tamamı kuşe kâğıda renkli yayınlanan derginin genel yayın yönetmenliğini Bekir Süzgün, yayın koordinatörlüğünü Fikret Çuvaş, mali kordinatörlüğünü Tahir Yeniçeri yapmıştır. Yayın kurulu Melahat Kayaaltı, Mustafa Aykutlu, Hasan Atmacaoğlu'ndan oluşurken, dergi hukuk danışmanlığını Emincan Akçakaya, halkla ilişkileri sorumluluğunu Salih Aysel yapmıştır¹⁰².

Derginin 2. sayısında mali koordinatörlüğü Tahir Yeniçeri ve Mustafa Aykutlu yaparken, Mehmet Başkaya Kızılcabölük, Ahmet Bacakoğlu İstanbul, İbrahim Dayıoğlu İzmir, Süleyman Doğu Antalya, Rifat Okul Aydın temsilciliğini yapmıştır. 500.000 TL satış fiyatına sahip olan dergi, Yeşerim Sağlık Hizmetleri ve Matbaacılık tarafından İstanbul'da basılmıştır¹⁰³. Derginin içinde Kızılcabölük ile ilgili haberler, tarih, kültür, sağlık, eğitim, tarım, hayvancılık, çevre ile ilgili yazılar yer almıştır. 2. sayıda Muharrem Ök'ün "Çanakkale Geçilmez.!", Opr. Dr. İ. Oğuz Cinbiş'in "Vicdan Azabı", Diş Hekimi Sema Kırbaz İlhan'ın "Emziğin Dişler Üzerindeki Etkisi..." ve Nuri Doğu'nun "Kızılcabölüklü olmak" başlıklı yazıları, Abdülkadir Uslu'nun "Çizi - Yorum" başlıklı karikatür sayfası yer almıştır¹⁰⁴.

⁹⁹ Tavas Albayrak, 21 Nisan 1989, Sayı:28.

¹⁰⁰ Kızılcabölük, Sayı:1, Ocak 1999.

¹⁰¹ Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 09.02.1999 tarih ve B.05.1.EGM.4.20.00.12.2(-99) sayılı yazısı. Verilen 29.12.1998 tarihli beyannameden anlaşılmıştır. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi. Dosya 9-B.

¹⁰² Kızılcabölük, Kızılcabölüklüler Vakfı Kültür ve Çevre Dergisi, Ocak 1999, Sayı:1.

¹⁰³ Kızılcabölük, Kızılcabölüklüler Vakfı Kültür ve Çevre Dergisi, Nisan 1999, Sayı:2.

¹⁰⁴ Kızılcabölük, Kızılcabölüklüler Vakfı Kültür ve Çevre Dergisi, Nisan 1999, Sayı:2.

3. sayısı da hemen hemen aynı formatta yayınlanan dergide, Kızılcabölüklüler Vakfı Dergisi'nin 'Yazı ve Yayın Yönetmeliği' ile 'Kızılcabölüklüler Vakfı Üyelik Kabul Yönetmeliği' yayınlanmıştır¹⁰⁵. Yazı ve Yayın Yönetmeliği'nde derginin 16 sayfasının renkli, 16 sayfasının siyah beyaz toplam 32 sayfa baskıya sahip olacağı belirtilmiştir. Derginin amacı olarak, *"Vakfımızın Yayın organı olan "KIZILCABÖLÜK" isimli dergimiz Kızılcabölük'lü ve kendisini Kızılcabölük'lü dostu olarak kabul eden hemşehrilerimiz arasında haberleşme, hasret giderme, iletişimi sağlamak, kültürümüzü araştırarak yeni neslimizi bilgilendirmek amacıyla hazırlanıp hizmet veren bir yayın organımızdır"*¹⁰⁶ denilmiştir.

4. sayıda yayın ve yönetim kısmında bir değişiklik yapılarak derginin il temsilcilerinin isimlerine yer verilmemiştir. Derginin içeriğinde ise bir değişiklik yapılmamıştır. Dergi içerisinde köşe yazıları, Kızılcabölük ve vakıf ile ilgili haberler, kültür ve çevre ile ilgili yazılar yer almıştır¹⁰⁷. 2. sayısı Nisan 1999'da, 3. sayısı Temmuz 1999'da 4. sayısı ise Ocak 2000'de yayınlanan dergi *"İki ayda bir çıkar"* ilkesine uyamamıştır.

İmtiyaz sahipliğini Hasan Erçelesi'nin yazı işleri müdürlüğünü Muharrem Ök'ün yaptığı ayda bir yayınlanan Kızılcabölük Vakfı Dergisi'nin yayın faaliyeti imtiyaz sahibi Hasan Erçelesi'nin verdiği dilekçe ile sona ermiştir¹⁰⁸. Ocak 1999 da ilk sayısı yayınlanan derginin, dört sayısı yayımlandıktan sonra Vakıf Yönetim Kurulu kararı ile Ocak 2000'den itibaren yayınlanmasına son verilmiştir¹⁰⁹. Ancak Vakıf daha sonra tekrar yayınlanması için harekete geçmiştir. Üç ayda bir yayınlanmaya başlanan derginin imtiyaz sahipliğini Av. Saniye Ötkün yapmıştır¹¹⁰. Daha sonra ayda bir yayınlanmaya başlanan Kızılcabölük Dergisinin imtiyaz sahipliğini Kızılcabölüklüler Vakfı Başkanı M. Fevzi Yeniçeri, yazı işleri müdürlüğünü Abdülkadir Uslu yapmıştır¹¹¹.

Kızılcabölük Dergisi yazı işleri müdürlüğünden Abdülkadir Uslu'nun istifası nedeniyle, yerine Mehmet Serkan Dayıoğlu getirilmiştir¹¹². Daha sonra Kızılcabölüklüler Vakfı Başkanlığı yapan O. Orhan Varolan derginin imtiyaz sahipliğini yapmıştır. Dergi Çaybaşı Mahallesi, 1583 Sokak, No:4, Kat:1, Daire:2 adresinden yönetilmiştir¹¹³.

¹⁰⁵ *Kızılcabölük*, Kızılcabölüklüler Vakfı Kültür ve Çevre Dergisi, Temmuz 1999, Sayı:3, s.7-8.

¹⁰⁶ *Kızılcabölük*, Kızılcabölüklüler Vakfı Kültür ve Çevre Dergisi, Temmuz 1999, Sayı:3, s.7.

¹⁰⁷ *Kızılcabölük*, Kızılcabölüklüler Vakfı Kültür ve Çevre Dergisi, Ocak 2000, Sayı:4.

¹⁰⁸ Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 18.10.2000 tarih ve B.05.1.EGM.4.20.00.12.2(-2000) sayılı yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 9-B.

¹⁰⁹ Kızılcabölüklüler Koruma ve Dayanışma Kültür ve Çevre Eğitim Vakfı'nın 12.10.2000 tarih ve 2200/39 sayılı yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 9-B.

¹¹⁰ 12.11.2004 tarihli Alındı Belgesi, 12.11.2004 tarihli Kuruluş Beynamesi, Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı, Basın Savcılığı, Klasör 3, Dosya 36.

¹¹¹ 26.05.2006 tarihli Alındı Belgesi. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı, Basın Savcılığı, Klasör 10, Dosya 94.

¹¹² Başkan Orhan Varolan ve Muhasip üye Melikşah İzmirlioğlu'nun 13.05.2009 tarihli Cumhuriyet Başsavcılığına yazdıkları yazı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı, Basın Savcılığı, Klasör 3, Dosya 36.

¹¹³ 14.05.2009 tarihli Alındı Belgesi, 14.05.2009 tarihli Kuruluş Beynamesi. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı, Basın Savcılığı, Klasör 3, Dosya 36.

3. Yarenay (2010)

Aylık olarak haber ve kültür dergisi olarak Temmuz 2010'dan itibaren yayınlanmaya başlamıştır. 20 x 28.5 ebatlarında renkli kuşe kağıt 26 sayfa yayınlanmıştır. Medya yayıncılık tarafından yayınlanan Yarenay dergisinin imtiyaz sahipliğini ve yazı işleri müdürlüğünü Ali Çöm yapmıştır. Yerel süreli yayın olarak yayınlanan dergi Özakin Matbaacılık tarafından Denizli'de basılmıştır.

Derginin *"İnanalım, İsteyelim ve Başaralım"* başlıklı ilk yazısında Ali Çöm Tavas ile ilgili değerlendirmelerden sonra neden böyle bir derginin yayın hayatına başlaması gerektiğini *"... olanı ve olmayanı göstermeye de devam ettik. Bütün bunlardan sonra bir bütün olarak Tavas'a hitap edecek haber ve kültür içerikli ve ismi yaren olan dergimizi yayınladık. Yine Tavas'ta olmaz, gitmez, yürümez denileni hayata geçirdik. Bu proje yine sizler sayesinde hayata geçti ve yine sizler sayesinde devam edeceğine inanıyorum. Bir şeyi isteyince ve yürekten inanınca başarılabilirliğini öğrendim"* demiştir.

Dergide Tavas ile ilgili haberler yanında köy tanıtımı, yapılan bir yazı, tarihte bu ay sayfası, Tavas'ta siyasi partilerin ilçe başkanlarının yazılarının yer aldığı sayfalar, dini, edebi yazılar, eğitim ve şiirler ile ilgili köşeler, esnaf köşesi, birazda gülelim ve üç boyutlu resim yer alan köşeler yer almıştır. Dergi içinde reklam sayfalarına da yer verilmiştir¹¹⁴. Ağustos ayında yayınlanan ikinci sayısında kaymakam olarak göreve başlayan Muhittin Gürel ile ilgili yazı, Kızılcaölük ile ilgili tanıtım yazısı, kültürel zenginlikler, siyaset üzerine değerlendirme, dini, eğitim ve esnaf ile ilgili yazılar yanında tarihte bu ay ve çengelli bulmaca köşelerine yer verilmiştir¹¹⁵. Derginin grafik tasarımlarını Aydın Asgerov yapmıştır¹¹⁶. Toplam 10 sayı yayımlandıktan sonra Nisan 2011'de yayın hayatı sona ermiştir¹¹⁷.

F. TAVAS'TA YAYINLANAN BÜLTENLER

1. Tavas Bülteni (1988)

Bülten, 20 x 27.5 cm ebatlarında Tavas Halk Eğitim Merkez Müdürlüğü'nce üç ayda bir yayınlanmıştır¹¹⁸. Tavas Bülteni Halk Eğitim Merkezi Müdürü Mehmet Subaşı, Halk Eğitim Merkezi Müdür yardımcısı Salih Kurtcephe ve Tavas Lisesi Resim öğretmeni Kazım Kınlı tarafından hazırlanmıştır¹¹⁹. Yazılar daktilo ile yazılmış ve ilk sayı 21 sayfa yayınlanmıştır.

Bülten için *"Sunuş"* yazısını Tavas Kaymakamı Kenan Örten yazmıştır. Örten, bültenin yayınlanma amacını, *"...İlçemizi her yönüyle çevremize ve bugünkü ve yarınki nesillere tanıtmayı asli görev kabul edip, bunun yanında çiftçimize,*

¹¹⁴ Yarenay, Yıl:1, Sayı:1, Temmuz 2010.

¹¹⁵ Yarenay, Yıl:1, Sayı:2, Ağustos 2010.

¹¹⁶ Yarenay, Yıl:1, Sayı:5, Kasım 2010.

¹¹⁷ Yarenay, Yıl:1, Sayı:10, Nisan 2011, Bu bilgi 1961 Tavas doğumlu Mehmet oğlu Şükrü Takım'dan alınmıştır. (Görüşme Tarihi:26.04.2012)

¹¹⁸ Tavas Bülteni, Yıl 1, Sayı 1, 1 Nisan 1988.

¹¹⁹ Bültenin kapağı Resim öğretmeni Kazım Kınlı tarafından yapılmıştır.

işçimize, esnafımıza kısacası Tavaslımıza yardımcı olacağını umduğumuz bilgilerle dağarcıklarını genişletelim istedik. Devlet vatandaş arasındaki köprüleri sağlamlaştırarak İlçemizin her yönden hızla gelişmesi için katkılarımızı artırmayı, insanımızda zaten var olan doğruluk, güzellik, iyilik gibi onurlu davranışları hatırlatmayı amaçladık” cümleleri ile ifade etmiştir.

Bülten içerisinde halk eğitim çalışmaları, mesleki eğitimin önemi, özel günler, ağaç dikme, okul tanıtımı, kütüphane, ilçenin tanıtımı ile ilgili yazılar yer almıştır. Yazıların hemen hemen tamamı devlet memuru ve öğretmenler tarafından kaleme alınmıştır¹²⁰. Diğer sayılarda ilçe ile ilgili yazılara da yer verilmiştir¹²¹. Derginin 3. sayısı 14 sayfa¹²², 4. sayısı 20 sayfa yayınlanmıştır¹²³. Bülten sabitlenmiş sayfa sayısında yayınlanmamıştır.

G. TAVAS'TA İNTERNET GAZETELERİ

1. Tavas.net

Tavas.net, Tavas'ın en eski internet sitesi olup 2000 yılında Hollanda'dan yayın yapmaya başlamıştır. Hollanda'da yaşayan bir Tavas'lı olan Mehmet Han'ın açtığı bir site olarak faaliyetine başlamıştır. Mehmet Han Tavas.net'e izne geldiği Tavas'tan elde ettiği Tavas ile ilgili tarihi ve coğrafyası ile ilgili bilgiler ve Tavas fotoğrafları koymuştur. Şükrü Takım ile tanışmalarından sonra, Tavas.net, Tavas'tan vefat haberleri yayınlanmaya başlamıştır. Tavas.net'in ilk dikkat çekmesi bu vefat haberleri ile başlamıştır¹²⁴.

Şükrü Takım, Tavas Kaymakamlığı tarafından oluşturulan "Tavas.gov.tr" ile etkili habercilik yapmaya çalışırken, maddi nedenler ile İçişleri Bakanlığı hostuna "Tavas.gov.tr" nin geçirilmesiyle oluşan haber sınırlaması nedeniyle, "Tavas.gov.tr"de yer almayan haberleri Tavas.net'e yönlendirmesiyle, gazetenin ziyaretçi sayısında önemli bir artış meydana gelmiştir. Tavas.net'in uyandırdığı bu ilgi Tavas esnafının ilan verme isteğine yol açınca Mehmet Han yönetimindeki Tavas.net'in reklam almak istememesi Mehmet Han ile Şükrü Takım'ın yollarının ayrılmasına neden olmuştur.

Tavas.net reklam almadan Muhammet Kahraman ve Emin Karadeniz'in katkıları ile yayını sürdürmüştür. Muhammet Kahraman Tavas.net'i Tavas'tan haber ve yazılar ile desteklemeye devam etmektedir. Ancak Emin Karadeniz Tavas.net'ten ayrılarak Tavaszirve.com adresinde yeni sayfasıyla yayın faaliyetine sürdürmektedir¹²⁵. Ücretsiz olan, üyeliği şart koşan Tavas.net'in ana sayfasında yer alan menüde "Her Şeyi ile Tavas", "Fotoğraf Galerisi", "Haber Arşivi", "Ticaret

¹²⁰ Tavas Bülteni, Yıl 1, Sayı 1, 1 Nisan 1988, s.1.

¹²¹ Tavas Bülteni, Yıl 1, Sayı 2, 1 Temmuz 1988.

¹²² Tavas Bülteni, Yıl 1, Sayı 3, 1 Ekim 1988.

¹²³ Tavas Bülteni, Yıl 1, Sayı 4, 1 Ocak 1989.

¹²⁴ Bu bilgi 1961 Tavas doğumlu Mehmet oğlu Şükrü Takım'dan alınmıştır. (Görüşme Tarihi:26.04.2012)

¹²⁵ Şükrü Takım, Tavas TV'nin kurulması ile haber aksamaya meydana gelen Tavas.net'i desteklemek amacıyla Mehmet Han ile Muhammet Kahraman'ı ve Emin Karadeniz'i tanıştırdığını belirtmiştir. Bu bilgi 1961 Tavas doğumlu Mehmet oğlu Şükrü Takım'dan alınmıştır. (Görüşme Tarihi:26.04.2012)

Kataloğu”, “Zeybek MP 3’leri”, “Tavasnet Chat”, “Linkler”, “Üye Listesi” ve “Serbest Kürsü” linkleri bulunmaktadır¹²⁶.

2. Tavasfm.com

Tavasfm.com Tavas’ın yayınlanan ikinci internet gazetesi olmuştur. Azerbaycan’da üniversite öğrencisi olan Ali Çöm tarafından yayın hayatına radyo yayını ile girmiştir. Yaklaşık bir yıl radyo yayınına devam ettirmiş, belli bir dinleyici kitlesi oluşturmuş ise de yurt dışından faaliyetini bu şekilde devam ettirmekte zorlanması ile aynı adresten internet haber gazeteciliğine geçiş yapmıştır. Tavasfm.com yayınına devam etmektedir¹²⁷.

Siteye girerken bir reklam sizi karşılamakta arkasından sayfa açılmaktadır. Sayfada “Foto Galeri”, “Video Galeri”, “Tavas DJ’ler”, “Esnafın Köşesi”, “Büyüyen Türkiye”, “Köylerimiz”, “Teknoloji”, “Tavas Kültür-Sanatı” ve “Denizli” linkleri bulunmaktadır. Tavas’tan, Denizli’den ve Türkiye’den haberlere yer verilmektedir. Tavasfm’de İlhan Gözetin, Mehmet Yeğen, Muhammet Kahraman, Muzaffer Çetin, Ramazan Çemen, Sadettin Gördü, Süleyman Canlı ve Turhan Veli Akyol’un köşe yazıları yer almaktadır¹²⁸.

3. Tavashaber

Gazetenin imtiyaz sahipliğini Ali Osman Baybars, yazı işleri müdürlüğünü Yılmaz Baybars, muhabirliğini Yıldız Ekşim, hukuk müşavirliğini Av. Erhan Biçerman yapmıştır. Gazetede Hüseyin Baybars ve Bünyamin Sicimli köşe yazıları yazmışlardır. Tavas Barış Matbaası, Hükümet Caddesi, No:37 Tavas adresinden yönetilmiştir. Gazete içerisinde Denizli, Tavas, Kızılcabölük ve köyler ile ilgili haberler yer almıştır. Tavas Haber gazetesinin yayın hayatı sona ermiştir. Tavashaber.com adresine girmek istendiğinde sayfa tavaszirve.com olarak açılmaktadır.

4. Tavastv

Tavas.net gazetesi sahibi Mehmet Han’ın reklam almaması, üyelik gerektirmesi ve bir sayfada ancak dört habere yer verebiliyor olması Şükrü Takım’ı daha etkili bir gazete yayınlanması için harekete geçirmiştir. Çabalar sonucunda 2008’de Tavastv kurulmuştur.

Tavastv sayfası önce reklamlar ile açılmakta ve 10 saniye içinde ana sayfaya geçmektedir. Tavastv, <http://www.tavastv.com/indextavastv.htm> sitesinden yayınlanmaktadır. Gazete ismi altında “Tavas’ın En Hızlı Yükselen Gazetesi” ibaresine yer almaktadır. Gazete ana sayfasında “Ana Sayfa”, “Seri İlanlar”, “Kiralık-Satılık”, “Satılık Vasıta”, “Düğün-Sünnet”, “Otobüs Saatleri”, “Reklamlar”, “Vefat” ve “İletişim” linkleri yer almaktadır¹²⁹.

¹²⁶ http://www.tavas.net/modules.php?name=Members_List (Erişim tarihi:28.04.2012)

¹²⁷ Bu bilgi 1961 Tavas doğumlu Mehmet oğlu Şükrü Takım’dan alınmıştır. (Görüşme Tarihi:26.04.2012)

¹²⁸ <http://www.tavasfm.com/index.php> (Erişim tarihi:28.04.2012)

¹²⁹ <http://www.tavastv.com/indextavastv.htm> (Erişim tarihi:28.04.2012)

Gazete içerisinde Tavas Barış gazetesinde yer alan Tavas ve çevresi haberlerine yer verilmiştir. Ayrıca, günün haberleri bölümünde Türkiye ve dünyadan haberler yer almıştır. Gazetede çok sayıda reklam ve ilana yer verildiği görülmüştür. Sabit bilgi bulundurmayan anlık haberlere yer veren bir gazete olarak yayın hayatına devam etmektedir¹³⁰. İnternet gazetesi olan tavastv'de köşe yazısı yer almamaktadır.

5. Tavasbaris.net / Tavasbaris.com

Tavasbaris.net ve Tavasbaris.com olmak üzere iki adresli internet gazetesi olarak faaliyetine devam etmektedir. Her iki adresten ayrı ayrı girildiğinde aynı sayfa çıkmaktadır. Gazetenin ana sayfa menüsünde “Ana Sayfa”, “Haberler”, “Kültür-Sanat”, “Hava Durumu”, “Seri İlanlar”, “Ulusal Basından”, “Nöbetçi Eczane”, “İletişim” ve “Önemli Telefonlar” linkleri yer almıştır¹³¹. Gazetenin sayfa editörlüğünü Serkan Göker yapmaktadır¹³².

6. Tavaszirve.com

Emin Karadeniz'in Tavas.net'ten ayrılarak kurduğu internet haber sitesidir. Tavaszirve.com tam olarak günlük haber yayınlayan bir gazete formatında olmayıp, ilginç detay haberlere yer veren bir gazetedir. Faaliyetine devam etmektedir. Ana menüde “Site Giriş”, “Ana sayfa”, “Haberler”, “Antika Evi”, “Hakkımızda”, “Nöbetçi Eczane” ve “İletişim” menüleri bulunmaktadır. Gazetede Emin Karadeniz, Yüksel Marım, Hakan Karaoğlan, Tuğba Ünsal, Şerif Kutludağ, Hakkı Uslu, Süleyman İnan, Süleyman Karakulluk, Melek Kandemir, Turhan Veli Akyol, Meral Özcan, Veysel Kırışan, Mustafa Tatcı, Bekir Cibişoğlu ve Yasemin Kayapınar Kurt köşe yazısı yazmaktadırlar¹³³.

H. TAVAS'TAKİ MATBAALAR

Matbaa basının vazgeçilmez bir parçası olmuştur. Matbaa olmadan gazete, dergi ve bülten yayınlamak yakın dönemlerde başlayan internet yayıncılığına kadar mümkün olmamıştır. Gazete yayınlamak için ilk olması gerekenlerden biri matbaa olmasına rağmen, matbaa tek başına gazete yayınlamak için de yeterli olmamıştır. Gazete çıkarma isteği olmadan, haber toplamadan ve gazetecilik ruhuna sahip olmadan gazete yayınlanamamıştır¹³⁴.

1. Tavas Barış Matbaası (1975)

Tavas Barış Matbaası Ali Osman Baybars tarafından 1975'de faaliyete geçirilmiştir. Matbaa 2000 yılına kadar tipo baskı el dizgisi ile çalışmıştır. 2000

¹³⁰ Şükrü Takım, Tavas TV'nin Facebook sayfasından 5000 takipçisi olduğu bilgisini vermiştir. Bu bilgi 1961 Tavas doğumlu Mehmet oğlu Şükrü Takım'dan alınmıştır. (Görüşme Tarihi:26.04.2012)

¹³¹ <http://www.tavasbaris.net/> (erişim tarihi:28.04.2012)

¹³² Yılmaz Baybars internet gazeteciliğine olumlu baktığını, internet gazeteciliğinin gelişerek devam etmesine rağmen yazılı basının yerini hiçbir zaman alamayacağı görüşünde olduğunu belirtmiştir. Bu bilgi 1970 Tavas doğumlu Ali Osman oğlu Yılmaz Baybars'tan alınmıştır. (Görüşme tarihi:27.04.2012)

¹³³ <http://www.tavaszirve.com/index.php> (Erişim tarihi:28.04.2012)

¹³⁴ Ercan Haytoğlu, *Denizli Basın Tarihi*, s.657.

yılında bilgisayar dizgi ofset baskıya geçiş yapmıştır¹³⁵. Hükümet Caddesi No:39'da faaliyet gösteren matbaada davetiye, kartvizit, resmi olmayan evrak basım işleri ile Tavas Barış gazetesi dizgi ve baskısı da gerçekleştirilmektedir. Matbaada Ali Osman Baybars, Hüseyin ve Yılmaz Baybars olmak üzere üç kişi faaliyet göstermektedir¹³⁶.

2. Albayrak Matbaası (1975)

Albayrak matbaası Mustafa Ali Civelek tarafından 1975'de faaliyete geçirilmiştir. Albayrak matbaası 2000 yılına kadar faaliyet göstermiştir. Albayrak matbaasında Tavas Albayrak gazetesinin baskı ve dizgisi de yapılmıştır. Matbaa Tavas Hastane Caddesi No:162'de faaliyet göstermiştir.

3. Pınar Ofset Matbaacılık (1984)

Osman Civelek tarafından 1984'de faaliyete geçmiştir. Matbaa 1984'de Erka marka bir Fransız baskı makinesi ile el dizgi tipo baskı yaparken, 1991'de bilgisayar dizgi ofset baskı yapmaya başlamıştır. Matbaa, Hükümet Caddesi, Tarakçı Pasajı No:6'da faaliyet göstermektedir. Matbaada 1991-1994 yılları arasında Davitson, 1994-1998 yılları arasında İtek marka ofset baskı makineleri kullanılmıştır. 1998'den itibaren Hayderberg maşalı ve Hayderberg pompalı tabir edilen Alman ofset baskı makinesi kullanan matbaada davetiye, kartvizit, resmi ve resmi olmayan basılı evrak, resmi fatura işlemleri yapılmaktadır. 2010'dan itibaren Eyüb Civelek'im sahibi olduğu matbaa da Osman Civelek çalışan olarak görev yapmaktadır¹³⁷.

4. Savaş Ofset Matbaacılık (2005)

Tavas'ta en son faaliyete geçen matbaa Savaş Ofset Matbaacılık olmuştur. 1 Ağustos 2005'te Levent Savaş¹³⁸ tarafından Hükümet Caddesi, Kızılay pasajında faaliyete geçirilmiştir. Matbaa 25 x 35 ebatında Multi marka bir ofset baskı makinesi ve Hayderberg maşalı tabir edilen makine ile faaliyete başlamıştır. 2009'da bu makinelere Hayderberg pompalı tabir edilen makine katılmıştır. Faaliyetine devam eden matbaada davetiye, kartvizit, broşür ve resmi evrak (fatura, fiş vs.) basım işleri yapılmaktadır. Matbaanın tek çalışanı kurucusu olan Levent Savaş'tır¹³⁹.

¹³⁵ Ali Osman Baybars 25 yıllık sarı basın kartı sahibi olup, 35 yıldır Anadolu Ajansı Tavas muhabirliğini sürdürmektedir. Bu bilgi 1932 Tavas doğumlu Ali oğlu Ali Osman Baybars'tan alınmıştır. (Görüşme tarihi:27.04.2012)

¹³⁶ Yılmaz Baybars 2008 yılından itibaren Yeni Asır ve Sabah gazeteleri Tavas muhabirliğini sürdürmektedir. Bu bilgi 1970 Tavas doğumlu Ali Osman oğlu Yılmaz Baybars'tan alınmıştır. (Görüşme tarihi:27.04.2012)

¹³⁷ Bu bilgi 1984 İzmir doğumlu Osman oğlu Eyüb Civelek'ten alınmıştır. (Görüşme tarihi:26.04.2012)

¹³⁸ Levent Savaş matbaayı faaliyete geçirmeden önce Acıpayam'da yayınlanan Acıpayam Postası adlı gazetesinin baskı işlerini yapmıştır. Bu bilgi 1975 Gölhisar doğumlu Nasuh oğlu Levent Savaş'tan alınmıştır. (Görüşme tarihi:26.04.2012)

¹³⁹ Levent Savaş yağlı ve boyalı bir iş olan matbaa işinde çırak yetiştirmekte zorluk çektiklerini belirtmiştir. Bu bilgiler 1975 Gölhisar doğumlu Nasuh oğlu Levent Savaş'tan alınmıştır. (Görüşme tarihi:26.04.2012)

H. SONUÇ

Tavas'ta 1967 yılından itibaren gazete, dergi ve bülten yayınlanmıştır. Yazılı basın hayatı zaman zaman hareketlenmiştir. Tavas'ta geçmişten günümüze 11 gazetenin yayınlanmış olması bu açıdan önemlidir. Ancak, günümüzde yayın hayatını sürdürebilen tek gazete Tavas Barış gazetesidir.

Tavas'ta üç dergi bir bülten yayınlanmıştır. Günümüzde yayın hayatına devam eden dergi ve bülten bulunmamaktadır. Tavas'ın aktif bir internet gazeteciliği olduğu anlaşılmaktadır. Tavas'ta yedi internet gazetesi faaliyetini sürdürmektedir. Tavas'ta günümüzde dört matbaa faaliyet göstermektedir.

I.KAYNAKÇA

1. Belgeler

- Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 10.11.1975 tarih ve I. Şube 1110 sayılı yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 8-1.
- Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 21.01.1981 tarih ve I. Şube 90 sayılı yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 8-1, *Tavas Barış*, 21 Kasım 1980, Sayı:512.
- Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 29.05.1981 tarih ve I. Şube 752 sayılı yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 8-1.
- Tavas Emniyet Komiserliği'nin Valilik Makamına yazdığı 20.02.1981 tarih ve 30 sayılı yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 8-1.
- Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 11.03.1982 tarih ve I. Şube 347 sayılı yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 8-1.
- Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün ...05.1996 tarih ve B.05.1.EGM.4.20.00.12.2.(-96) sayılı yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 8-1.
- Tavas Emniyet Komiserliği'nin Valilik Makamına yazdığı 20.02.1981 tarih ve 30 sayılı yazı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 8-1.
- Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 30 Ocak 1989 tarih ve Güvenlik Şubesi Basın-Yayın Bürosu 313 sayılı yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 9-A.
- Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 22 Kasım 1991 tarih ve Güvenlik Şubesi Basın-Yayın Bürosu 4011 sayılı Basın - Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğüne yazılan yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 9-A.
- Tavas İlçesi Emniyet Amirliğinin 31.10.2000 tarih ve B.05.1.EGM.4.20.74.71(131/2000) sayılı yazısı. İmtiyaz sahibi Mustafa Ali Civelek'in Tavas Kaymakamlığı'na yazdığı 31.10.2000 tarihli yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 9-A.
- Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 18.10.2000 tarih ve B.05.1.EGM.4.20.00.12.2.(-2000) sayılı yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 9-A.
- Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 23.03.1999 tarih ve

- B.05.1.EGM.4.20.00.12.2.(-99) sayılı yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 8-1.
- Tavas Gönüllüleri Yarengümeği Yaşatma ve Yardımlaşma Derneği Yönetim Kurulu'nun 30.08.1998 tarih ve 10 sayılı kararı.
- Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 29.02.2000 tarih ve B.05.1.EGM.4.20.00.12.2.2000 sayılı yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 8-1.
- Tavas Gönüllüleri Yarengümeği Yaşatma ve Yardımlaşma Derneği Yönetim Kurulu'nun 05.08.2003 tarih ve 2 sayılı kararı. Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 8-1.
- Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 12.04.1996 tarih ve B.05.1.EGM.4.20.00.12.2.(-96) sayılı yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 1-J.
- Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 09.01.2001 tarih ve B.05.1.EGM.4.20.00.12.2.(-2001) sayılı yazısı. Beyanname 01.10.2000 tarihlidir. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 1-J.
- 14.10.2008 tarihli Alındı Belgesi, Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı, Basın Savcılığı, 2008/169-24.
- Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 09.02.1999 tarih ve B.05.1.EGM.4.20.00.12.2(-99) sayılı yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 9-B.
- Denizli Valiliği, Denizli Emniyet Müdürlüğü'nün 18.10.2000 tarih ve B.05.1.EGM.4.20.00.12.2(-2000) sayılı yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 9-B.
- Kızılcaölüklüler Koruma ve Dayanışma Kültür ve Çevre Eğitim Vakfı'nın 12.10.2000 tarih ve 2200/39 sayılı yazısı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı Arşivi, Dosya 9-B.
- 12.11.2004 tarihli Alındı Belgesi, 12.11.2004 tarihli Kuruluş Beyannamesi, Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı, Basın Savcılığı, Klasör 3, Dosya 36.
- 26.05.2006 tarihli Alındı Belgesi. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı, Basın Savcılığı, Klasör 10, Dosya 94.
- Başkan Orhan Varolan ve Muhasip üye Melikşah İzmirlioğlu'nun 13.05.2009 tarihli Cumhuriyet Başsavcılığına yazdıkları yazı. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı, Basın Savcılığı, Klasör 3, Dosya 36.
- 14.05.2009 tarihli Alındı Belgesi, 14.05.2009 tarihli Kuruluş Beyannamesi. Denizli Cumhuriyet Başsavcılığı, Basın Savcılığı, Klasör 3, Dosya 36.

2. Kitaplar

- BESEN, Haluk, *Türkiye'de Gazetecilik Gazeteler, Gazeteciler*, İnkılap Kitapevi, İstanbul 1997.
- GİRGIN, Atilla, *Türkiye'deki Yerel Basının Gelişmesi*, Türkiye Gazetecilik Cemiyeti Yayınları:50, İstanbul 1997.
- GİRGIN, Girgin, *Türk Basın Tarihi'nde Yerel Gazetecilik*, İnkılap Kitapevi, İstanbul 2001.
- Denizli İl Yıllığı 1967*.
- HAYTOĞLU, Ercan, *Denizli Basın Tarihi (1909-2009)*, Pamukkale Üniversitesi Yayınları, Denizli 2010.
- T.C. Başbakanlık Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü *"Anadolu Basını 1992"*, Kurtuluş Ofset Basımevi, Ankara 1992.

- T.C. Başbakanlık Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü "Anadolu Basını 1993", Özlem Matbaacılık, Ankara 1993.
- T.C. Başbakanlık Basın -Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, "Anadolu Basını 1985".
- T.C. Başbakanlık, Basın - Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, "Anadolu Basını 1990".
- T.C. Başbakanlık, Basın - Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, "Anadolu Basını 1992".
- T.C. Başbakanlık, Basın - Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, "Anadolu Basını 1993".

3. Makaleler

- KAPTAN, Şükrü Tekin, "Denizli'nin Halk Kültürü Ürünleri", *Denizli*, 3 Ocak 2001, Sayı:15471.
- , "Denizli'nin Halk Kültürü Ürünleri", *Denizli*, 4 Ocak 2001.
- , "Denizli'nin Halk Kültürü Ürünleri", *Denizli*, 2 Ocak 2001, Sayı:15470.
- KOCABAŞOĞLU, Uygur, "2000'lere Doğru Türk Basını!" , *Kebikeç*, Yıl:1, Sayı:2, 1995.
- SAĞLAM, M. Kemal, "Sizlerle Birlikte Tekrar 10 Senelere", *Hizmet*, 16 Mayıs 1985, Sayı:2630.
- TURAY, Özer, "Gazetemiz ve Anadolu Gazeteleri", *Ses*, 1 Ağustos 1960, Sayı:2537.

4.Gazeteler-Dergiler

- Denizli Şehir*, 18 Eylül 1993, Sayı:609.
- Denizli Şehir*, 24 Aralık 1993, Sayı:692.
- Denizli Yeni Haber*, 18 Mart 1994, Sayı:46.
- Denizli Yeni Haber*, 1 Haziran 1994, Sayı:107.
- Doğuş*, 13-20 Haziran 2009, Sayı:458.
- Hizmet*, 24 Temmuz 1976, Sayı:62.
- Hizmet*, 16 Eylül 1978, Sayı:695.
- Hizmet*, 2 Ocak 1986, Sayı:2818.
- Hizmet*, 19 Ocak 1989, Sayı:3801.
- Hizmet*, 14 Aralık 1996, Sayı:6219.
- Horoz*, 6 Kasım 2008, Sayı:1511.
- Kızılcaölük*, Kızılcaöklükülükler Vakfı Kültür ve Çevre Dergisi, Ocak 1999, Sayı:1.
- Kızılcaölük*, Kızılcaöklükülükler Vakfı Kültür ve Çevre Dergisi, Nisan 1999, Sayı:2.
- Kızılcaölük*, Kızılcaöklükülükler Vakfı Kültür ve Çevre Dergisi, Temmuz 1999, Sayı:3.
- Kızılcaölük*, Kızılcaöklükülükler vakfı Kültür ve Çevre Dergisi, Ocak 2000, Sayı:4.
- Kulvar*, 1-7 Ekim 2003, Sayı:60.
- Kulvar*, 15-21 Ekim 2003, Sayı:62.
- Pamukkale*, 8 Mart 1989, Sayı:1.
- Pamukkale*, 1 Ocak 1990, Sayı:84.
- Tavas*, 10 Nisan 1967, Sayı:1.
- Tavas Albayrak*, 17 Ocak 1989, Sayı:1.
- Tavas Albayrak*, 21 Nisan 1989, Sayı:28.
- Tavas Albayrak*, 16 Haziran 1989, Sayı:43.
- Tavas Albayrak*, 5 Ocak 1990, Sayı:200.
- Tavas Barış*, 21 Kasım 1980, Sayı:512.
- Tavas Barış*, 24 Nisan 2012, Sayı:2946.

Tavas Bülteni, Yıl 1, Sayı 1, 1 Nisan 1988.
Tavas Bülteni, Yıl 1, Sayı 2, 1 Temmuz 1988.
Tavas Bülteni, Yıl 1, Sayı 3, 1 Ekim 1988.
Tavas Bülteni, Yıl 1, Sayı 4, 1 Ocak 1989.
Tavas Haber, 27 Ocak 1970, Sayı:1.
Tavas Haber, 21 Nisan 1970, Sayı:24.
Tavas Vatandaş, 25 Kasım 1980, Sayı:348.
Yarenay, Yıl:1, Sayı:1, Temmuz 2010.
Yarenay, Yıl:1, Sayı:2, Ağustos 2010.
Yarenay, Yıl:1, Sayı:5, Kasım 2010.
Yarenay, Yıl:1, Sayı:10, Nisan 2011.
Yarengüme, Ocak 1999, Yıl:1, Sayı:1.
Yarengüme, Şubat 1999, Yıl:1, Sayı:2.
Yarengüme, Mart 1999, Yıl:1, Sayı:3.
Yarengüme, Haziran 1999, Yıl:1, Sayı:6.
Yarengüme, Eylül 1999.
Yarengüme, Kasım 1999, Sayı:11.

5.Sözlü Kaynaklar

1961 Tavas doğumlu Mehmet oğlu Şükrü Takım. (Görüşme Tarihi:26.04.2012)
1975 Gölhisar doğumlu Nasuh oğlu Levent Savaş. (Görüşme tarihi:26.04.2012)
1984 İzmir doğumlu Osman oğlu Eyüp Civelek. (Görüşme tarihi:26.04.2012)
1970 Tavas doğumlu Ali Osman oğlu Yılmaz Baybars. (Görüşme tarihi:27.04.2012)

6.İnternet Kaynakları

http://www.tavas.net/modules.php?name=Members_List (Erişim tarihi:28.04.2012)
<http://www.tavasfm.com/index.php> (Erişim tarihi:28.04.2012)
<http://www.tavastv.com/indextavastv.htm> (Erişim tarihi:28.04.2012)
<http://www.tavasbaris.net/> (erişim tarihi:28.04.2012)
<http://www.tavaszirve.com/index.php> (Erişim tarihi:28.04.2012)